

Dybe, buldrende lyde i Danmark

Infralyd er lydbølger på under 20 Hz, som kan genere både mennesker og dyr. Landsforeningen Infralyd og Miljø sætter fokus på problemet.

Tekst og fotos: Solveig Odderskov, Landsforeningen Infralyd & Miljø

Så blev sagen om de dybe, buldrende/brummende lyde omsider opklaret.

Som før nævnt her i nummer 1/2005 oplyste Miljøstyrelsen i 1995, at Danmark var ramt af en landsdækkende lydforurening af dybe lyde, men man vidste ikke, hvorfra de kom. Miljøstyrelsen afviste imidlertid at undersøge sagen - og skrev i stedet i de følgende ca. 12 år gang på gang, at de mennesker, der klagede over disse gennemtrængende, dybe lyde i hjemmet, måtte være ekstremt følsomme - eller lide af noget, der ikke havde med støj at gøre.

Ny undersøgelse fra Aalborg Universitet

MEN... Den 7. juni 2007 gik Aalborg Universitet omsider ud med den længe ventede pressemedde-

lse vedrørende undersøgelsen af testpersoner, der generes af de dybe frekvenser. Resultatet dokumenterer, at der *intet* er i vejen med de mennesker, der hører bedre end så mange andre i det lavfrekvente område. De er fuldstændigt normale mennesker, der blot hører bedre - lige så godt som så mange dyr - når det drejer sig om dybe lyde.

Miljøstyrelsen mener, at 3% eller måske 5% af befolkningen har denne langt bedre hørelse, hvilket svarer til, at ca. 265.000 personer i Danmark overlades til lyd tortur.

DTU (Danmarks Tekniske Universitet) undersøgte i 2001 nogle af disse mennesker - og fandt ud af, at de hører de dybe lyde med en styrke, der svarer til, at larmen bliver forstærket med 15 dB.

DTU anbefalede herefter Miljøstyrelsen at nedsætte støj-

grænsen med 10 dB i det lavfrekvente område, men det blev ikke gjort.

Aalborg Universitet påviser nu i sin rapport samtidig, at Miljøstyrelsen anviser en forkert målemetode, når der skal tages lydmålinger i det lavfrekvente område. Hvis målingerne tages korrekt, kan der være op til 10 dB mere - og det betyder, at alle lydmålinger, der er taget siden 1997 efter anvisninger i Miljøstyrelsens "Orientering nr. 9/1997", skal tages om.

Eftersom en eneste måling koster omkring 15.000,- kr. - og det ifølge Miljøstyrelsen er *kommunerne*, der skal bekoste målingerne, kan der nu blive en større udredning om, *hvem* der skal betale for nye målinger hos de mange klagere, der i årevis har levet i for kraftig lavfrekvent støj - og har fået taget forkerte lydmålinger.

Kraftvarmeværker og vindmøller i søgelyset

Landsforeningen Infralyd og Miljø (www.infralyd.dk) har taget utallige lydmålinger, der dokumenterer, at den landsdækkende lydforurening af dybe lyde hovedsageligt stammer fra de omkring tusind kraftvarmeværker, der hverken er lyd- eller vibrationsdæmpet tilstrækkeligt. Bølgelængden på de lave frekvenser betyder, at lyden kan slå ned over 20 kilometer fra lydilden, og derfor udgør kraftvarmeværkerne sammen med vindmøller og forbrændingsanlæg den landsdækkende lydforurening.

De dybe lyde går igennem alt - gennem marv og ben... og høreværn. Folk propper sig med sove medicin, nervepiller og lykkepiller.

Mange dyr lider

De stakkels dyr - både i hjemmene og i staldene - kan ikke fortælle, at de lever i lydortur.

Mange mennesker fortæller, at de har fået tinnitus af den dybe larm. Men hvad siger dyrene...? Får de også tinnitus? Kan dyr få tinnitus? Lider dyr i staldene og i hjemmene af en evig, modbydelig larm i hovedet, fordi Danmark har tilladt lydforureningen - med forkvaklede støjgrænser og forkerte anvisninger på målemetode?

(Norsk leksikon bekræfter, at kraftigt infralyd giver tinnitus.)

Der kan gøres noget!

Det er intet mindre end en skandale, at vi endnu ikke har fået gjort noget ved denne lydforurening. Vi har endda et anerkendt dansk firma Silentor ApS, der kan lyddæmpe kraftvarmeværkerne for en pris af mellem 300.000 kr. og ca. 1 million kroner pr. stk.

Hvad venter vi på?

Hvor mange dyr og mennesker skal fortsat ødelægges af lydortur? Vor forening har i øjeblikket 316 medlemmer - og flere er på vej.

Vore medlemmer findes fordelt over hele landet - og er man i tvivl om, *hvorfor* dyrene mistrives, kan man henvende sig til vor forening, der så vil finde et medlem i nærheden, der med sin gode hørelse uden tvivl vil hjælpe med at konstatere, om det buldrer løs med lavfrekvent støj.

Hvor meget, vore medlemmer vil tage for at lytte, er op til den enkelte - men det koster i hvert fald mindre end 15.000,- kr., som betales for en usikker lydmåling - ofte taget med forkert måleudstyr - eller af en amatør, som ikke ved, hvordan man skal anvende lyd måleudstyret.

"Infralyd & Miljø" har fået flere tusinde henvendelser fra folk, der generes af den landsdækkende lydforurening, men ganske få vil være medlem hos os, fordi de ikke vil registreres. Imidlertid er alle anonyme i vor forening - medmindre de ønsker at være "synlige" som f.eks. vore kontaktpersoner.

At man vil være anonym forklares som oftest med, at huset skal sælges p.g.a. larmen - og derfor må evt. købere ikke vide, at det er ramt af lydpesten.

Danmark må selv løse problemet

Den 10. maj 2007 havde vor forening et møde med Dan Jørgensen i Europa-Parlamentet i Bruxelles om lydforureningssagen. Han hørte den modbydelige lyd på et DAT-bånd optaget af Delta Akustik & Vibration i en klagers bolig - og forstærket af samme firma således, at også de med den mindre gode hørelse kan høre lyden.

Dan Jørgensen syntes, det var en ualmindelig grim lyd, som man ikke kunne holde ud at høre på i ret lang tid. En lyd, der samtidig næsten fysisk gik ind i kroppen.

Vor forening havde samme DAT-bånd med til et møde den 6. juni 2007 med borgmester Helge Friis i Frederiksværk-Hundested - og heller ikke Helge Friis brød sig om den specielle, lede støj. Han lovede at skrive til miljøminister Connie Hedegaard og foreslå et pilotprojekt, hvor man støjdamper

et enkelt kraftvarmeværk - for at se, om det virker.

I maj måned fik vi i øvrigt svar fra formanden for Europa-Parlamentet vedrørende vor henvendelse fra marts måned 2007 om lydforureningen i Danmark. Han skriver, at det er et internt nationalt anliggende - og ikke noget, man kan tage sig af i Europa-Parlamentet.

Det vil med andre ord sige - at Danmark selv helt alene har skabt den landsdækkende lydforurening - så nu må Danmark også selv løse problemet - ved naturligvis at lyd-dæmpe de utallige varmeværker

Hunde har problemer

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at infralyd påvirker hjertekar-systemet og kan ændre vore hormoner.

Med hensyn til ændringen i hormonerne oplyser flere af vore medlemmer, at deres hunde har haft hormonproblemer.

I et hjem, hvor den dybe, buldrende infralyd ER dokumenteret, måtte en hunhund på kun et halvt år have fjernet livmoderen p.g.a. hormonproblemer - og i et andet hjem, hvor infralyden også er dokumenteret, fik den unge Schæferhund Josefine hormonproblemer og måtte steriliseres.

Ejeren Karen Brock, som ses her på fotografiet, oplyser, at hun på det tidspunkt ikke selv hørte de dybe lyde i hjemmet, men det gjorde hendes hund altså. Senere blev hun også selv kraftigt generet af de dybe lyde fra et nærliggende kraftvarmeværk.

og også forbrændingsanlæg, der med de dybe frekvenser ødelægger helbredet og tilværelsen for både mennesker og dyr. Vi håber, at DONG finder ud af, hvor megen infralyd og lavfrekvent støj de påtænkte kæmpe havvindmøller, der skal opsættes på land, vil udsende, *inden* man bygger dem.

Da Fredrikssund fik kraftvarmeværk

Tove Campana og Aage Mortensen fik deres tilværelse og helbred ødelagt, da Fredrikssund blev begavet med et buldrende kraftvar-

meværk. ”Vi havde det vidunderligt stille, da kraftvarmeværket for nogle år siden sprang i luften”, fortæller Tove - og tilføjer: ”Vi havde så mange fugle, *inden* kraftvarmeværket blev bygget - nu kommer der kun ganske få og spiser på fuglebrættet, så de kan vel heller ikke holde den dybe larm ud.”

Vor forening har taget lyd-måling af Fredrikssund Kraftvarmeværk flere gange, bl.a. en nat, hvor det larmede med 29 dB. Støjgrænsen i det lavfrekvente område er 20 dB om natten. D.v.s. at det larmer dobbelt så meget som tilladt.

Schæferhundene reagerede

Også Jørgen Riisager fra Frederikssund er kraftigt generet af de dybe, buldrende lyde fra Frederikssund Kraftvarmeværk - og har fået sin hørelse nedsat med 75%, da trommehinden sprang på et tidspunkt, hvor larmen var ekstrem kraftig.

De to Schæferhunde, som familien har haft, var også stærkt generet af den dybe larm. De peb og klynkede, rystede deres ører - og prøvede at gemme sig. Jørgen Riisager troede, at der måske var noget i vejen med deres ører - og fik nogle dråber hos dyrlægen, men de hjalp ikke. Det var den lede lyd, der generede dem.

Teknisk forvaltning afviser

Tove Campana, Aage Mortensen og Jørgen Riisager har henvendt sig til teknisk forvaltning i Frederikssund og bedt om at få foretaget lyd-måling i deres hjem, men er blevet afvist med den begrundelse, at det har kommunen sandelig ikke råd til. Tove Campana fortæller, at hun og Aage Mortensen igennem snart 10 år gang på gang er blevet groft afvist af teknisk forvaltning, som på et tidspunkt endda næsten hånende prøvede at bilde dem ind, at de sikkert havde ”lavfrekvent tinnitus”.

Tove Campana, Aage Mortensen og Jørgen Riisager ses her foran det af mange så forhadte kraftvarmeværk - som bl.a. også er skyld i, at en familie måtte flytte, fordi deres lille datter om natten grædende kom ind til forældrene og spurgte, om ”de ikke kunne skrue ned for lyden”.

Eftersom den lede, dybe, gennemtrængende lyd kom fra kraftvarmeværket, var det desværre ikke muligt for familien at skrue ned.

Holder ferie fra infralydene - i Norge

Jørgen Riisager fortæller glad, at han nu med sin hustru skal på som-

merferie-campingtur til Norge, hvor der kun er "normal" støj. De har været med campingvognen samme sted i Norge i mange år, men forsøgte et år også at holde ferie i Danmark, hvilket de dog opgav p.g.a. de dybe, buldrende lyde, som man efterhånden kan høre i mere eller mindre styrke overalt i Danmark.

Kyndby-Værket er slemt

På side 29 ses Kyndby-Værket, som på et tidspunkt buldrede så kraftigt, at vor forening fik henvendelser fra folk, der boede i en afstand af op til 20 kilometer fra værket.

"Vi er ved at blive vanvittige - hvor kommer den infame larm fra?" - spurgte folk fra både Liseleje, Frederiksværk, Hundested, Ølsted, Frederikssund, Jægerspris og Slangerup.

Vi tog lydmålinger af værket, som viste 84 dB(G). Jeg fik hovedpine og kvalme af at opholde mig så tæt på værket - og undrer mig over, at Miljøstyrelsen har sat støjgrænser på 85 dB(G) *inde i vore boliger* døgnet rundt.

Færger kan også larme

En færge i Sverige fik besked på at slukke sine motorer, når den holdt i tomgang, fordi den generede nogle mennesker med infralyd på 52 dB(G).

Måtte flygte fra Hornsherred

Et af vore medlemmer fortæller, at hun og hendes mand havde lejet et sommerhus i Hornsherred - ved Isefjorden - og havde en rigtig dejlig dag - og aften. Men ak, ... midt om natten kom den dybe, buldren-

de larm. De måtte pakke deres kuffert og ringe efter en taxa, som kunne køre dem væk fra det støjhelvede, som kun hun kunne høre. Lejen for sommerhuset, ca. 2000. - kr. for en uge, var totalt spildt, - men hvordan *lyder* så den lede dybe støj, vi med den gode hørelse generes af?

Sådan lyder det

Man kan sammenligne støjen med en kæmpestor lastbil - eller flere - der holder i ujævn tomgang. Samtidig er der gennemtrængende langtrukne, dybe lyde, som fra kraftige tågehorn. Der er flere frekvenser ("toner") på en gang, der gennemborer ører og krop, og selv om både TV og radioen er i gang, buldrer disse dybe lyde alt for stærkt i baggrunden.

Hvad med dyrene?

Der er desværre mange dyr, der mishandles groft i Danmark. Det gælder især i landbruget. Søer ligger fast i båse og får store åbne skuldarsår. Mange køer kommer ikke på græs, og kyllingerne i de såkaldte kyllingefarme kaldes "rolatorkyllinger", fordi de misrøgtes og ikke kan gå. Samtidig skal dyrene og ca. 265.000 mennesker så også leve i lydortur fra dårlig, dansk miljøteknologi.

Svært at råbe politikerne op

Danmark eksporterer miljøteknik for 45 milliarder kroner årligt.

Er det derfor, statsminister Anders Fogh Rasmussen ikke besvarer vore breve? Er det derfor, miljøminister Connie Hedegaard ikke svarer, når vor forening anmoder om et møde? Og er det derfor, at sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen henviser til Miljøstyrelsens forkvaklede støjgrænser, når brevene til ham handler om den landsdækkende lydforurening af dybe lyde, som betyder, at utallige mennesker - både voksne og børn - bliver syge?

Og... dyrene!

Hvem tænker på dem?

∩

En ørespecialist fra Frederiksværk har i et brev skrevet, at han har patienter, der er voldsomt plaget af de dybe lyde, men han aner ikke, hvad han skal gøre.

Solveig Odderskov ses her foran et lille forsøgshus, som desværre blev en unødvendig udgift på ca. 70.000,- kr. alene i udgifter til materialer.

Det lille "sovehus" på 20 kvadratmeter blev bygget i haven på vibrationsgummi, fordi vi på det tidspunkt troede, at den modbydelige larm kom som vibrationer gennem jorden. Et firma regnede derfor ud, hvor meget Sylomer (vibrationsgummi), huset skulle bygges på, så vibrationerne ikke gik igennem - men desværre: Det gjorde ingen forskel. Lyden buldrer også løs her, så det betyder, at den kommer gennem luften.